

System finansowania prosumenckich inwestycji OZE w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa

Andrzej Curkowski

acurkowski@ieo.pl

Szkolenie „Integrator mikroinstalacji OZE”,

Warszawa 21.11.2014

Technologie OZE w energetyce prosumenckiej na terenach wiejskich w warunkach krajowych

Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i projekt ustawy o OZE:

- ➔ małe elektrownie wodne,
- ➔ małe elektrownie wiatrowe (mikrowiatraki),
- ➔ mikrosystemy systemy fotowoltaiczne,
- ➔ mikrosystemy kogeneracyjne na biogaz i biopłynny (do zasilania agregatów prądotwórczych z różnymi silnikami wewnętrznego spalania)

- ➔ kolektory słoneczne,
- ➔ kotły na biomasę,
- ➔ pompy ciepła.

Produkcja ciepła na potrzeby domowe

Produkcja energii elektrycznej na potrzeby domowe

- ➔ Magazyny energii (ciepła i energii elektrycznej)
- ➔ Elementy mikrosieci i inteligentnej sieci domowej

Dostępne ścieżki dofinansowania inwestycji dla osób fizycznych i gospodarstw rolnych

1- PROSUMENT (NFOŚiGW)

2- PROW (planowany)

3- RPO

4- WFOŚiGW

5- Programy lokalne samorządów gminnych lub powiatowych

Porównanie dostępnych instrumentów

Nazwa programu						
PROW 2014 - 2020	7.5.1 Poddziałanie: Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych).					
Dotacja	50 – 60%					
Beneficjent	Rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych lub grupa takich rolników. W przypadku rolnika będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o pomoc może ubiegać się jedynie spółka osobowa.					
RPO 2014 - 2020	Działanie w zależności od województwa. Spis osi priorytetowych we wszystkich województwach podano w tekście poniżej.					
Dotacja	Max 85%					
Beneficjent:	właściciel budynku mieszkalnego					
Prosument 2014-2018	Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii Część 4) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii					
Dotacja	Lata 2014 – 2015: w wysokości 40% Lata 2016 - 2020: w wysokości 30%	Lata 2014 – 2015: w wysokości 20% Lata 2016 – 2020: w wysokości 15%	Lata 2014 – 2015: w wysokości 20% Lata 2016 – 2020: w wysokości 15%	Wyłącznie w połączeniu z mikroinstalacją do wytwarzania energii elektrycznej		
Beneficjent	Właściciel budynku mieszkalnego					
WFOŚiGW	W zależności od województwa kredyty z dopłatami do oprocentowania kredytów	W zależności od województwa, w przypadku Mazowsza - nazwa działania: Zakup i montaż kolektorów słonecznych.	W zależności od województwa, w przypadku Mazowsza - nazwa działania: Zakup i montaż pomp ciepła.	W zależności od województwa, w przypadku Mazowsza - nazwa działania: Modernizacja indywidualnych kotłowni przez osoby fizyczne		
Dotacja					45%	25%
Beneficjent	Samorządy regionalne, lub ich związki działające na rzecz mieszkańców. Bezpośrednim beneficjentem są właściciele budynków mieszkalnych					
Samorząd gminny lub powiatowy	W zależności od gminy lub powiatu na podstawie uchwały gminy lub powiatu.	-	W zależności od gminy lub powiatu na podstawie uchwały gminy lub powiatu.			
Dotacja	Od 10% do 50%	-	Od 10% do 50%			
Beneficjenta	właściciel budynku mieszkalnego	-	właściciel budynku mieszkalnego			

Program Priorytetowy Prosument, NFOŚiGW

Okres realizacji:
2014 - 2020

Budżet:

800 mln zł

300 mln zł na lata 2014-2015

Dotacja z preferencyjnym kredytem
na zakup i montaż:

- instalacji elektrycznych o mocy **do 40 kWe**;

- instalacji hybrydowych (wytwarzających energię elektryczną **do 40 kWe** i ciepło **do 300 kWt**)

Dotacja do kosztów kwalifikowanych:

- do 40% dla źródeł elektrycznych
- do 20% dla źródeł ciepła
- średnia ważona ww. dla instalacji hybrydowych

Wysokość dofinansowania za pomocą dotacji i kredytów

Okres wdrażania: 2014-2022 (umowy do 2020 r.),

Budżet: 800 mln zł,

Transza pilotażowa: 300 mln zł na lata 2014-2015.

	Dotacje (umorzenie ostatnich rat pożyczki)	Niskooprocentowane pożyczki
Umowy	do 2020 (pilotaż do 2015)	
Wydatki	do 2022 (pilotaż do 2017)	
Budżet (pilotaż 300 mln zł)	199,8 mln zł	481,2 mln zł
Źródła ciepła	do 15% (do 20%)	<ul style="list-style-type: none"> do 100% kosztów kwalifikowalnych, oprocentowanie 1% w skali roku max okres finansowania 15 lat karencja: ≤ 6 m-cy realizacja: ≤ 18 / 24 m-ce
Źródła energii elektrycznej	do 30% (do 40%)	
Instalacje hybrydowe	udział procentowy dotacji - średnia ważona ww. udziałów procentowych odpowiednio do rodzaju instalacji, proporcjonalnie do ich mocy znamionowej	

Formy i wysokość dofinansowania

Część	Forma	Budżet pilotaż 2014-2015	Minimalna kwota wniosku	Informacje o formie dofinansowania
4a)	poprzez samorządy	100 mln zł	1 mln zł	Wnioski zbiorcze składane przez JST do NFOŚiGW,
4b)	poprzez banki	100 mln zł	---	Środki udostępnione przez NFOŚiGW dla banków, dystrybucja poprzez wnioski indywidualne,
4c)	poprzez WFOŚiGW	100 mln zł	1 mln zł	Środki udostępnione przez NFOŚiGW dla WFOŚiGW.

PROSUMENT – cel i budżet

Część	Wniosek składa	Wniosek przyjmuje	Początek naboru wniosków	Odbiorca pomocy
4a)	JST (np. gminy, lub ich związki)	NFOŚiGW	05.2014	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba fizyczna (właściciel domu, np. w ramach gospodarstwa rolnego) • Wspólnota mieszkaniowa • Spółdzielnia mieszkaniowa
4b)	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba fizyczna • Wspólnota mieszkaniowa • Spółdzielnia mieszkaniowa 	WFOŚiGW (dotychczas: <ul style="list-style-type: none"> • Wrocław, • Szczecin, • Kraków • Gdańsk, • Olsztyn.) 	07.2014	
4c)	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba fizyczna • Wspólnota mieszkaniowa • Spółdzielnia mieszkaniowa 	Bank	od 2015 r., po uchwaleniu zmian w ustawie Prawo ochrony środowiska	

Maksymalne i jednostkowe koszty kwalifikowalne

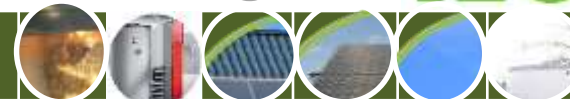
Rodzaj instalacji	Moc	Typ	Maksymalne jednostkowe koszty kwalifikowalne	Maksymalna wysokość kosztów kwalifikowanych	
				Osoba fizyczna	Wspólnota lub spółdzielnia mieszkaniowa
Kotły na biomasę	-	z załadunkiem ręcznym z załadunkiem automatycznym z zasobnikiem buforowym wody grzewczej	1 000 zł/kW 1 600 zł/kW + 200 zł/kW	100 tys. zł	300 tys. zł
Pompy ciepła	-	powietrze/woda dla c.o. i c.w.u. powietrze/woda dla c.w.u. z zasobnikami 150-250 l powietrze/woda dla c.w.u. z zasobnikami > 250 l inne pompy ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u.	3 000 zł/kW 5 000 zł/kW 8 000 zł/kW 5 500 zł/kW		
Kolektory słoneczne	-	-	3 500 zł/kW		
Systemy fotowoltaiczne	<10 kW 10-40 kW	-	8 000 zł/kW _p 6 000 zł/kW _p		
Małe elektrownie wiatrowe	<10 kW 10-40 kW	-	11 000 zł/kW _e 6 500 zł/kW _e		
Mikrokogeneracja na biopłyny lub biomasę	<20 kW _e 20-40 kW	-	9 000 zł/kW _e 7 000 zł/kW _e		
Mikrokobiogazownia	<20 kW 20-40 kW	-	40 000 zł/kW _e 30 000 zł/kW _e	300 tys zł	300 tys zł
Instalacje hybrydowe	-	-	-	150 tys zł	450 tys zł
Instalacje hybrydowe z udziałem mikrobiogazowni	-	-	-	450 tys zł	450 tys zł

Jeżeli instalacja składa się z kilku urządzeń mogących pracować samodzielnie, koszt kwalifikowany każdego z urządzeń wytwarzających energię (wraz z instalacjami pomocniczymi) nie może być niższy niż 20% łącznych kosztów kwalifikowanych instalacji.

Kwalifikowalność kosztów dla poszczególnych technologii

RODZAJ KOSZTU KWALIFIKOWALNEGO

Zakup, montaż i uruchomienie kompletnej instalacji umożliwiającej współpracę z instalacjami odbiorczymi w budynku

+ + + + + +

Zakup układów oczyszczania spalin

+ - - - - -

Wykonanie układów podawania paliwa dla kotłów automatycznych

+ - - - - -

Instalacja zasilania w paliwo (przyłącze, zbiorniki),

- - - - - +

Magazyny paliwa (silosy, pomieszczenia przykotłowe)

+ - - - - -

Zakup i montaż układu technologicznego mikrobiogazowni do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w kogeneracji

- - - - - +

Zakup i montaż urządzeń do magazynowania ciepła (w tym zasobniki ciepła)

+ - + - - -

Zakup, montaż i uruchomienie urządzeń do magazynowania energii elektrycznej lub ciepła

- - - + + +

Licznik ciepła

+ - + - - -

Liczniki ciepła i energii elektrycznej lub gazu

- + - - - +

Liczniki energii elektrycznej

- - - + + -

Wykonanie dolnego źródła ciepła wraz z pracami odtworzeniowymi

- + - - - -

Modernizacja przyłącza energetycznego lub gazowego

- + - - - -

Modernizacja instalacji c.o. i/lub c.w.u.

- + - - - -

Koszt materiałów i robót niezbędnych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej

- - - + + +

Koszt wykonania niezbędnych projektów technicznych oraz dokumentacji do uzyskania pozwoleń administracyjnych

+ + + + + +

Roboty budowlane w obrębie pomieszczenia źródła ciepła

+ + - - - +

Roboty budowlane konieczne do zamontowania instalacji na budynku mieszkalnym lub obok budynku

- - + + + -

Roboty budowlane konieczne do zamontowania na maszcie wolnostojącym

- - - - + -

Wymagania w zakresie uprawnień do montażu mikroinstalacji

Wykonawca powinien spełniać, co najmniej jedno z wymagań:

1. Posiada uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w odpowiedniej specjalności instalacyjnej:
 - sieci, instalacje i urządzenia ciepłne, wentylacyjne, gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne
 - sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne,
2. Jest przedstawicielem producenta głównego urządzenia wytwarzającego energię lub jego autoryzowanego dystrybutora,
3. Posiada świadectwo kwalifikacyjne, uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru lub eksploatacji, wydawane na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci,
4. Posiada ważny certyfikat wystawiony przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego odpowiednio w zakresie instalowania danego rodzaju urządzeń.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, MRiRW

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich

- ✓ Program na etapie zatwierdzenia przez Komisję Europejską;
- ✓ Beneficjentami są gminy wiejskie, przeznaczające uzyskaną dotację dla ich mieszkańców;
- ✓ Gmina wiejska (lub związek gmin) tworzy „projekt grupowy”, o maksymalnej wartości **2 mln zł, brak dolnego progu**;
- ✓ Wniosek przyjmuje **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**;
- ✓ Dotacja przyznawana jest na podstawie refundacji poniesionych kosztów.

W ramach działania
321. Podstawowe
usługi dla gospodarki i
ludności wiejskiej

Budżet:

70 mln zł

**Okres realizacji:
do 30.06.2015 r.**

**Dotacja do 90%
kosztów
inwestycyjnych**

Porównanie programów Prosument i PROW

Kanał finansowania		
Budżet	800 mln zł	70 mln zł
Wysokość dofinansowania	100%, w tym dotacja 20 – 40%	90%
Kwalifikowalność podatku VAT	tak	nie
Wydatkowanie środków	do 2022 r.	do 30.06.2015 r.
Beneficjent pośredni	Gmina, WFOŚiGW, bank	Gmina wiejska
Beneficjent końcowy	Osoba fizyczna, wspólnota lub spółdzielnia mieszkaniowa	Osoba fizyczna, w tym prowadząca gospodarstwo rolne lub działalność usługową dla rolnictwa

Środki w Funduszach wojewódzkich 2014-2020

Środki własne

Dotacje i kredyty ze środków statutowych WFOŚiGW

PROSUMENT

- **Pilotaż 2014-2015, pula 100 mln zł**
- **Dotychczas przystąpiły oddziały WFOŚiGW we Wrocławiu, Szczecinie, Krakowie, Gdańsku i Olsztynie.**

POIŚ 2014-2020

15 października 2014 r. podpisano list intencyjny ws. realizacji „Wspólnej Strategii działania NFOŚiGW i WSFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020”

Przykład – zasady dystrybucji środków przez WFOŚiGW w Warszawie

Pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu:

- wysokość dofinansowania przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, modernizacyjnym oraz polegającym na zakupie środków trwałych i wyposażenia wynosi do 100% kosztu kwalifikowanego zadania.
- spłata zaciągniętej pożyczki powinna nastąpić w okresie do 10 lat (w uzasadnionych przypadkach do 15 lat) karencja w spłacie pożyczki do 12 miesięcy,

Dotacje (pomoc bezzwrotna):

- do 50 % kosztów kwalifikowanych zadań inwestycyjnych i modernizacyjnych

Programy dofinansowania inwestycji w OZE zakończone w 2014:

- OZE - 25 - Zakup i montaż kolektorów słonecznych
- OZE - 28 - Zakup i montaż pomp ciepła

Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020

Województwo	Oś priorytetowa związana ze wsparciem inwestycji w OZE	Budżet
Dolnośląskie	III. Gospodarka nisko-emisyjna	654 mln zł
Lubelskie	Wsparcie wytwarzania i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	499 mln zł
Opolskie	Wsparcie gospodarki nisko-emisyjnej	477 mln zł
Lubuskie	Przejsie na gospodarkę niskoemisyjną poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wzrost efektywności energetycznej	115,3 mln euro
Małopolskie	Regionalna polityka energetyczna	1 mld 572 mln zł
Mazowieckie	Przejsie na gospodarkę niskoemisyjną 4.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych - 48,4 mln euro 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym - 75,2 mln euro	511 mln zł
Podkarpackie	Czysta energia	1 mld 235 mln zł
Podlaskie	Gospodarka niskoemisyjna, w tym OZE	746 mln zł
Pomorskie	Energetyka (głównie efektywność energetyczną i energia ze źródeł odnawialnych)	1 mld 46 mln zł
Śląskie	Efektywność energetyczna, OZE, gospodarka niskoemisyjna	3 mld 642 mln zł
Świętokrzyskie	Projekty energetyczne	695 mln zł
Warmińsko-mazurskie	Efektywność energetyczna	1 mld 20 mln zł
Wielkopolskie	Energia	1 mld 714 mln zł
Zachodniopomorskie	Wsparcie gospodarki niskoemisyjnej	782 mln zł
Łódzkie	Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska	1 mld 530 mln
Kujawsko-Pomorskie	Energetyka i gospodarka niskoemisyjna	275 mln zł

Programy lokalne samorządów gminnych lub powiatowych

Nowelizacja Prawa Ochrony Środowiska z 21 grudnia 2010 r.

- umożliwiła m.in. osobom fizycznym otrzymywanie dotacji na pompy ciepła z budżetu gminy lub powiatu. W ustawie nie określono trybu udzielania dotacji ani sposobu jej rozliczania
- poszczególne samorządy ustalają formę i wysokość dotacji we własnym zakresie na podstawie uchwał, poziom wsparcia wynosi **od 10% do 50%**

Przykład - gmina Jawornik Polski, woj. podkarpackie

Możliwość łączenia wsparcia ze źródeł lokalnych z programami NFOŚiGW

- dotacje na zakup: kolektorów słonecznych, pompy ciepła lub małych elektrowni wiatrowych.
- wysokość dotacji: 10% poniesionych kosztów (na podstawie faktur VAT lub rachunków), nie więcej niż 500 zł.

IEO

ec bre c

Andrzej Curkowski
Instytut Energetyki Odnawialnej

acurkowski@ieo.pl

48 22 825 46 52

www.ieo.pl